

Lausuntopalvelu.fi

Asia: VN/34059/2021

Tehyn lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle lukiolain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain, oppivelvollisuuslain, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (lausuntoversio 12.5.2022)

Tehy ry lausuu yhdessä Kuntoutusohjaajat ry:n kanssa. Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi lukiolakia, ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia, oppivelvollisuuslakia, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annettua lakia sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen opintojen yhdistämistä ja kaksoistutkinnon suorittamista koskevia säännöksiä. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin sisältyviä ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoituksen perusteita siten, että ne nykyistä paremmin vastaisivat oppivelvollisille suunnatun koulutuksen tarpeisiin.

Lukiolaki

On hyvä, että yhdistelmäopintojen aineopiskelijaksi ottamista selkiytetään. On kannatettavaa, että ammatillisen tutkinnon laajentaminen mahdollistaa 90 osaamispisteen laajuisten lukio-opintojen sisällyttämisen ammatilliseen perustutkintoon. Koska selvitysten mukaan ammatillisen tutkinnon suorittaneet ovat yleensä menestyneet lukion suorittaneita heikommin korkeakoulujen valintakoikeissa ja lukio-opinnot voivat parantaa jatko-opintovalmiuksia.

On tärkeää, että ainakin perustellusta syystä myös oppivelvollisella on mahdollista suorittaa lukion aineopintoja. Kokonaisuutena ehdotetut muutokset lukiolakiin ovat kannatettavia.

Laki ammatillisesta koulutuksesta

Ehdotus ammatillisen perustutkinnon laajentamisesta enintään 30 osaamispisteen verran on kannatettava, koska opiskelija pystyy valitsemaan aineopintoja oman mielenkiintonsa mukaan ja vahvistamaan ammatillista osaamistaan ja varmistamaan mahdollisuuksia jatko-opintoihin. On hyvä, että laissa on selkiytetty kaksoistutkinnon määritelmää. On tärkeää, että kaksoistutkinnonkin suorittajiksi hakeutuvilla on mahdollista hakeutua opiskelijaksi jatkuvan haun kautta. Sosiaali- ja terveysalan ammatilliseen koulutukseen hakevien alalle soveltuvuutta tulee arvioida myös jatkuvan haun yhteydessä. Koska näin opiskelijalla on mahdollista hakeutua kaksoistutkinnon suorittajaksi myös opintojen aikana. Kokonaisuutena ehdotetut muutokset lakiin ammatillisesta koulutuksesta ovat kannatettavia.

Oppivelvollisuuslaki

On hyvä, että kaksois- ja kolmoistutkinnon maksuttomuutta koskeva säännöksen tulkintaa on selkiytetty siten, että lukion oppimäärään kuuluvien opintojen suorittaminen samanaikaisesti eli kaksoistutkinto kuuluu maksuttomuuden piiriin. Kokonaisuutena ehdotetut tarkennukset oppivelvollisuuslakiin ovat kannatettavia.

Laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä

Opintopolku eHOKS tallentamisvelvoite koskien kaksoistutkintoa ja laajentavia tutkinnon osia on kannatettava ja tämä helpottaa jatko-opintoihin hakeutumista.

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta

Esitys oppivelvollisuuskoulutuksen perusrahoituksen osuuden korottamisesta 70 prosentista 80 prosenttiin on kannatettava. Täsmennykset koskien oppivelvollisuuskoulutusta ja jatkuvan oppimisen rahoitusta, jotka koskevat suoritus- ja vaikuttavuusrahoitusta ovat tarkoituksenmukaisia.

Muuta

Opiskelijat tarvitsevat riittävän opintojen ohjauksen ja psykososiaalisen tuen, jotta ammatillista polkua voidaan tukea oikealla tavalla huomioiden yksilölliset vahvuudet ja valmiudet. Opiskelijoilla on taustasta ja yksilöllisistä ominaisuuksista riippuen erilaiset valmiudet opiskeluun ja työelämään. Itsenäiseen opiskeluun tulee olla tarjolla riittävä tuki.

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijoille tulee taata riittävä määrä lähiopintoja. Opetuksen laatu tulisi olla riittävän hyvä, jotta ammattiin valmistuvat suoriutuvat työelämässä ja opitut taidot vastaavat työelämän vaatimuksia. Opetuksen laatua tulisi valvoa säännöllisesti.

Kehitettävä asia ammatillisissa opinnoissa on käytännön työelämän harjoittelujaksojen osalta työpaikkojen saama tuki opiskelijaohjaukseen, mutta huomioitava olisi myös taloudellinen kulukorvaus opiskelijasta.

Kokonaisuutena ehdotetuilla muutoksilla on todennäköisesti myönteisiä vaikutuksia opiskelijoiden tuleviin jatko-opinto- ja työllistymismahdollisuuksiin. Kaksoistutkinnon myötä opiskelijoiden opintojen kokonaiskesto lyhentyä ja opiskelijoiden siirtyminen työelämään nopeutuu.

Helsinki 16.6.2022

Millariikka Rytönen
puheenjohtaja
Tehy ry

Lisätietoja: Kirsi Coco koulutuspoliittinen asiantuntija, Tehy ry, kirsi.coco@tehy.fi,
p. +358408215057